

www.ketab.ir

هنر در فضای مجازی (سایبرآرت)

تألیف: سمیه امیری

نشر پلک

سرشناسه: امیری، سمیه، ۱۳۶۰-

عنوان و نام پدیدآور: هنر در فضای مجازی: (سایر آرت) / تألیف سمیه امیری.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات پلک، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۵-۲۵۵-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: سایر آرت.

موضوع: تکنولوژی و هنرها

موضوع: هنر و اینترنت

موضوع: سبیرنتیک

موضوع: کامپیوتری

موضوع: هنر رقمی

رده بندی کلاسیک: ۱۳۹۰ الف ۸ / NX ۱۸۰

رده بندی یوئی: ۷۰۰ ۱۰۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۳۸۷۲۵

هنر در فضای مجازی: (سایر آرت)

تألیف: سمیه امیری

ناشر: پلک

چاپ و صحافی: عطایی فرد

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۵-۲۵۵-۵

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

مرکز نشر و پخش: تهران، خیابان انقلاب، خ وصال شیرازی، پ ۱۷، طبقه ۴، واحد ۵

تلفن: ۶-۶۶۴۸۱۰۶۵ وب سایت: www.pelkbook.com

پست الکترونیکی: ketab@pelkbook.com

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۴	 فصل اول
۱۵	 حقیقت هنر و تکنولوژی
۱۵	 تخته چیست
۱۹	 هنر و تکنولوژی
۲۸	 فصل دوم
۲۹	 فن‌آوری‌های جدید در هنر
۲۹	 تعریف فن‌آوری
۳۰	 گذشته و حال
۳۱	 بازتولید مکانیکی
۳۱	 تعیین جبر در فن‌آوری
۳۴	 مک‌لوهان و رسانه‌های جمعی مدرنیته و سنت
۳۵	 هنرمندان و فن‌آوری
۳۶	 هنر / گرافیک رایانه‌ای
۳۷	 طراحی رایانه‌ای
۳۷	 نظام‌های کنترل رایانه
۳۸	 هنر دیجیتال
۴۱	 تصاویر دیجیتال
۴۲	 تلماتیک (دور آگاهی) یا هنر انفورماتیک (اطلاع‌رسانی / آگاهی)
۴۳	 اینترنت و واقعیت مجازی
۴۴	 نامرئیت

زیادی و کهنگی ۴۵

فصل سوم ۴۶

هنر علمی ۴۷

وضعیت هنر علمی ۴۸

تاریخچه علم در هنر ۴۸

تألیف سر اطلاعات ۴۹

نامبر و هنرمند ۴۹

دوره هنر کامپیوتری ۵۰

نقاط عطف مقدمه در تکنولوژی کامپیوتر ۵۱

برخی نقاط عطف در تاریخچه کامپیوتر ۵۱

نقاط عطف پس از ۹۶ ۵۳

فصل چهارم ۵۶

جستجو برای ابزار جدید ۵۷

ماشین‌های هوشمند ۵۸

تاریخچه واژه سایبرنتیک ۵۹

فصل پنجم ۶۰

فصل سوم پیش‌زمینه‌های پیدایش سایبرآرت ۶۱

فصل ششم ۷۶

سایبر اسپیس ۷۷

فضا و حرکت ۷۷

ایترنت و فضا/ عناصر دگرگونی‌ها ۷۸

نتایج تغییرات ۸۳

یافتن یک فضای جدید/ فضای سایبرنتیک ۸۵

ایترنت و فضای سایبرنتیک ۸۶

۹۰	 فصل هفتم
۹۱	 سایر آرث
۱۰۰	 خلاقیت
۱۰۰	 ذهن خلاق
۱۰۲	 ماشین خلاق آرون
۱۰۳	 آرون چگونه کار می‌کند؟
۱۰۴	 شرح فاطمه از هارولد و آرون
۱۳۶	 فصل هشتم
۱۳۷	 واکنش‌های جدید به فعالیت
۱۴۱	 تاثیر بر حیات روانی
۱۴۲	 تاثیرات روی تحلیل و آموزش
۱۴۴	 فصل نهم
۱۴۵	 معرفت هنر معاصر جامعه جهانی اطلاعات
۱۵۲	 سخن آخر
۱۵۴	 منابع

زندگی بشر در طول تاریخ دستخوش تغییرات فراوانی شده است. بشر دوره‌های مختلفی را گذراند است. این دوره‌ها را شاید بتوان به دوره پارینه‌سنگی، عصر کشاورزی، عصر صنعت، عصر اطلاعات و جامعه کنونی که شامل جامعه مجازی است، تقسیم کرد.

با وجود تفاوت‌های اساسی میان جامعه کشاورزی و صنعتی یکی از نقاط مشترک آن این است که در هر دوی این مناسبات اجتماعی در محدوده جغرافیایی معینی شکل می‌گیرد و در تنگناهای سیاسی و فرهنگی حاکم بر آن فضای جغرافیایی عمل می‌کند. اما در عصر نوین، مرادفات و مناسبات آنها خارج از تنگناهای جغرافیایی شکل می‌گیرد و نهادهای اجتماعی، ساختارهای سیاسی-اقتصادی، فرهنگی خارج از این تنگناها رشد می‌کنند و این باعث شده است که دنیای مجازی با سرعتی زیاد به فضای فضا-اقتصادی، خدمات، آموزش، سیاست و از همه مهمتر فرهنگ و هنر نفوذ کند.

در طول تاریخ پیشرفت در صنعت و تکنولوژی تأثیر بسزایی بر روی فرهنگ و هنر گذاشته است. این تغییر و تحولات در طول تاریخ مشهود است. دستیابی بشر به ابزار در مرحله نخست، شاید بسیار ساده و ابتدایی بوده است ولی امروزه این ابزار به تکنولوژی‌های پیچیده‌ای تبدیل شده است که به راحتی در اختیار انسان قرار می‌گیرد. یکی از سؤالی که باید به آن پرداخته شود تأثیر تکنولوژی بر هنر است. آیا وجود تکنولوژی و بهره‌وری از آن در امر آفرینش است؟ آیا ما جایگاهی برای تکنولوژی در هنر داریم؟ آیا هنرمندان برای خلق آثار هنری خود همگام با تکنولوژی روز خود بوده‌اند و از آن برای تجلی آثار خود استفاده کرده‌اند؟

استفاده از ابزار از زمان‌های دور، از آن تاریخی که انسان غارنشین با وسایلی بسیار ساده و ابتدایی دست به خلق هنری کاربردی و کارگشا می‌زده است را شاهد بوده‌ایم. نقاشی دیواره غارهای آلتامیرا و لاسکو همگی مدرکی مکتوب و مشهود بر این گواه است. اگر زمانی این ابزار شامل وسیله‌ای ساده برای خراشیدن و یا رنگی ساده برای نمایاندن و جلوه دادن اثر بوده، اما امروز جای خود را به رایانه‌ها و رنگدانه‌های الکترونیکی داده است. بشر امروزی شاهد نزدیکی بسیاری بین هنر و تکنولوژی است به بیان دیگر هنر و علم.

هنر امروزی هنری که با علم آمیخته شده است و این آمیزش به قدری زیاد است که تفکیک کردن هنر از علم کار دشواری است. به طور مثال گاهی برای طراحی یک سایت باید از برنامه‌نویسی استفاده شود. حال وقتی شما با یک طراحی خلاقانه وب‌سایت روبرو می‌شوید آیا می‌توان قسمت علمی را از قسمت هنری جدا کرد؟ دنیای مجازی که ما امروزه جزء کوچکی از آن به‌شمار می‌رویم به دنبال هنر و فرهنگ خود است. مثل هر دوره دیگری که انسان غرق در هنر فرهنگ هم عصر خود بوده است و از بودن در آن لذت می‌برده است.

واقعیت روزه هنرمندان و دانشمندان برای رسیدن به هنری خلاق و جذاب دست به همکاری و همکاری با یکدیگر زده‌اند که نتیجه این همکاری سبب تولد هنری علمی شده‌است. هنری که زیرشاخه‌های همچون هنر بصری، هنر کیهانی، هنر زمینی و نام‌های جدیدی چون سایبرآرت، هنر وبی و هنر اینترنتی را شامل می‌شود.

حال باید ببینیم چه اندازه و میزانی از هنر امروزی ما به هنر علمی تعلق دارد. آیا ما در همه عرصه‌های هنری که شامل نقاشی، سینما، تئاتر، تصویر متحرک، گرافیک، تصویرسازی و ... است، اثری از هنر علمی را شاهد هستیم یا نه؟ میزان تاثیرگذاری هنر علمی بر شاخه‌های هنری چقدر است؟ آیا این تاثیرپذیری از علم در هنر امروزی در حدی است که به آن پرداخته شود؟ و آیا می‌توان برای هنر علمی و شاخه‌هایی چون سایبرآرت مؤلفه‌های یک اثر هنری که شامل زیبایی، الهام، مهارت استاد و شبیه‌سازی از طبیعت و نوآوری و ابتکار و از همه مهم‌تر خلاقیت است را قائل شد؟ همه این‌ها مواردی است که با کمی دقت و به پاسخ‌هایشان رسید. در این پژوهش سعی شده تا به نحوه پیدایش هنر علمی و یکی از شاخه‌های آن سایبرآرت پرداخته شده است و از سوی دیگر به جایگاه تکنولوژی و میزان تاثیرگذاری آن بر هنر امروزی مورد بررسی قرار گرفته‌است و این که آیا هنرمندان معاصر نیازمند استفاده از تکنولوژی در راه اثر هستند یا نه؟

در قرن حاضر گروهی از منتقدین براین اعتقادند، آثاری که به‌وسیله رایانه و ابزار الکترونیکی خلق می‌شوند را نمی‌توان برچسب اثر هنری زد. در این پژوهش سعی شده تا به این موضوع نیز پرداخته شود و این که ما به چه نوع کاری می‌توانیم اثر هنری گوئیم و آیا می‌توان محدوده و قانونی برای هنر و آثار هنری وضع کرد یا نه؟ هنر علمی هر روز شاهد تجربیات جدید است زیرا این هنر در سایه علم و تکنولوژی بارور می‌شود. در حیات بشر هیچ زمینه‌ای در پیشرفت، دگرگونی و نوآوری به اندازه‌ی نوآوری در علم نیست. زمینه‌های علمی هر روز شاهد یک رخداد جدید هستند، پس هنری هم که از آن‌ها متولد می‌شود هم دچار دگرگونی و تازگی می‌شود و هر روز حرف تازه‌ای برای گفتن دارد.